

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 68/19

Λουξεμβούργο, 27 Μαΐου 2019

Αποφάσεις στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-508/18 OG (Εισαγγελία του Lübeck) και C-82/19 PPU PI (Εισαγγελία του Zwickau) καθώς και στην υπόθεση C-509/18 PF (Γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας)

Οι γερμανικές εισαγγελίες δεν παρέχουν εγγυήσεις επαρκούς ανεξαρτησίας από την εκτελεστική εξουσία ώστε να μπορούν να εκδίδουν ευρωπαϊκά εντάλματα συλλήψεως

Αντιθέτως, ο γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας παρέχει τις εν λόγω εγγυήσεις ανεξαρτησίας

Δύο Λιθουανοί υπήκοοι και ένας Ρουμάνος υπήκοος προσφεύγουν, ενώπιον των ιρλανδικών δικαστηρίων, κατά της εκτελέσεως ευρωπαϊκών ενταλμάτων συλλήψεως, τα οποία εκδόθηκαν από γερμανικές εισαγγελίες και από τον γενικό εισαγγελέα της Λιθουανίας στο πλαίσιο ποινικών διώξεων. Κατηγορούνται δε για την τέλεση των αδικημάτων της ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως και των βαριών σωματικών βλαβών (OG), της ένοπλης ληστείας (PF) και της οργανωμένης ή ένοπλης ληστείας (PI).

Τα τρία προαναφερόμενα πρόσωπα υποστηρίζουν ότι οι γερμανικές εισαγγελίες και ο γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας δεν είναι αρμόδιοι για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, διότι δεν αποτελούν «δικαστική αρχή» κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαίσιου περί του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως¹. Όσον αφορά τις γερμανικές εισαγγελίες, ο OG και ο PI προβάλλουν, μεταξύ άλλων, ότι οι εν λόγω εισαγγελίες δεν είναι ανεξάρτητες από την εκτελεστική εξουσία, δεδομένου ότι υπάγονται σε διοικητική ιεραρχία, επικεφαλής της οποίας είναι ο υπουργός δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα να υφίσταται κίνδυνος πολιτικών παρεμβάσεων.

Το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο, Ιρλανδία) και το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) ζητούν, στο πλαίσιο αυτό, από το Δικαστήριο την ερμηνεία της αποφάσεως-πλαίσιου. Δεδομένου ότι ο PI τελεί, βάσει του εκδοθέντος εις βάρος του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, υπό κράτηση στην Ιρλανδία, το Δικαστήριο δέχθηκε το αίτημα του High Court να εξετάσει την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που τον αφορά με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

Με τις σημερινές αποφάσεις του, **το Δικαστήριο αποφαινεται ότι ο όρος «δικαστική αρχή έκδοσης» κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαίσιου δεν περιλαμβάνει τις εισαγγελίες κράτους μέλους, όπως οι εισαγγελίες της Γερμανίας, οι οποίες είναι εκτεθειμένες στον κίνδυνο να υπόκεινται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες, σε συγκεκριμένη υπόθεση, εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, όπως εκ μέρους του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο πλαίσιο λήψεως αποφάσεως σχετικής με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.**

Αντιθέτως, ο όρος αυτός περιλαμβάνει τον γενικό εισαγγελέα κράτους μέλους, όπως ο γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας, ο οποίος, ενώ είναι θεσμικά ανεξάρτητος από τη δικαστική εξουσία, είναι αρμόδιος για την άσκηση ποινικών διώξεων και τελεί υπό νομικό καθεστώς το οποίο του παρέχει εγγυήσεις ανεξαρτησίας από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο της εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισεως, η οποία εδράζεται με τη σειρά της στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών

¹ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24).

μελών. Αυτές οι δύο αρχές έχουν θεμελιώδη σημασία δεδομένου ότι καθιστούν δυνατή τη δημιουργία και διατήρηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα.

Η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως προϋποθέτει ότι πρέπει να εκτελούνται μόνον τα ευρωπαϊκά εντάλματα συλλήψεως τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει η απόφαση-πλαίσιο. Ειδικότερα, δεδομένου ότι ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί «δικαστική απόφαση», πρέπει, μεταξύ άλλων, να εκδίδεται από «δικαστική αρχή».

Μολονότι, σύμφωνα με την αρχή της δικονομικής αυτοτέλειας, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν, βάσει του εθνικού δικαίου τους, τη «δικαστική αρχή» η οποία είναι αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, το νόημα και το εύρος της έννοιας αυτής δεν μπορούν να επαφίενται στην κρίση εκάστου κράτους μέλους, αλλά πρέπει να είναι ομοιόμορφα σε ολόκληρη την Ένωση.

Είναι αληθές ότι στο εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου «δικαστική αρχή» εμπίπτουν όχι μόνον οι δικαστές ή τα δικαιοδοτικά όργανα κράτους μέλους, αλλά, ευρύτερα, οι αρχές που μετέχουν στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στο εν λόγω κράτος μέλος, σε αντίθεση, ιδίως, προς τα υπουργεία ή τις αστυνομικές αρχές που ανήκουν στην εκτελεστική εξουσία.

Κατά το Δικαστήριο, τόσο οι γερμανικές εισαγγελίες όσο και ο γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας, που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας, μπορούν συνεπώς να θεωρηθούν ότι μετέχουν στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

Εντούτοις, η αρχή που είναι αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως πρέπει να ενεργεί κατά τρόπο ανεξάρτητο στο πλαίσιο ασκήσεως των καθηκόντων της, ακόμη κι όταν το ένταλμα αυτό βασίζεται σε εθνικό ένταλμα συλλήψεως το οποίο έχει εκδοθεί από δικαστή ή δικαιοδοτικό όργανο. Η αρχή αυτή πρέπει, ως εκ τούτου, να είναι σε θέση να ασκεί αντικειμενικώς το καθήκον αυτό, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενοχοποιητικά και τα απαλλακτικά στοιχεία και χωρίς να είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο να υπόκειται η εξουσία της λήψεως αποφάσεων σε εξωτερικές εντολές ή οδηγίες, ιδίως εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, ούτως ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η απόφαση εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως είναι δική της απόφαση και όχι, εν τέλει, απόφαση της εκτελεστικής εξουσίας.

Όσον αφορά τις εισαγγελίες στη Γερμανία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο νόμος δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να υπόκειται, σε συγκεκριμένη υπόθεση, η απόφασή τους περί εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε οδηγία του Υπουργού Δικαιοσύνης του οικείου Land. Συνεπώς, οι εισαγγελίες αυτές δεν φαίνεται να πληρούν μία από τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν προκειμένου να μπορούν οι εν λόγω εισαγγελίες να χαρακτηριστούν ως «δικαστική αρχή έκδοσης» κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαισίου, δηλαδή να παρέχουν, στη δικαστική αρχή εκτελέσεως ενός τέτοιου εντάλματος συλλήψεως, την εγγύηση ότι ενεργούν ανεξάρτητα στο πλαίσιο της εκδόσεως του εντάλματος αυτού.

Αντιθέτως, διαπιστώνεται ότι ο γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δικαστική αρχή έκδοσης» κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαισίου, στο μέτρο που το νομικό καθεστώς του εντός του συγκεκριμένου κράτους μέλους, όχι μόνο διασφαλίζει την αντικειμενικότητα του έργου του, αλλά και του παρέχει εγγυήσεις ανεξαρτησίας από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο της εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Πάντως, από τα στοιχεία της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν μπορεί να διαπιστωθεί αν οι αποφάσεις του εν λόγω εισαγγελέα περί εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως μπορούν να προσβληθούν με ένδικο μέσο το οποίο να ικανοποιεί πλήρως τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου.

Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([C-508/18 και C-82/19](#) καθώς και [C-509/18](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106